

การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมความสามารถ ในการอ่านตีความของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตโดยใช้ RUCES MODEL

วันที่รับบทความ	14/10/2563
วันแก้ไขบทความ	30/10/2563
วันตอบรับบทความ	04/11/2563

ภัทราภรณ์ ช้อยศิริ¹ บุษบา บัวสมบุญ²
กมล โพธิเย็น³

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. สร้างรูปแบบการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมความสามารถในการอ่านตีความของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตโดยใช้ RUCES MODEL 2. ศึกษาประสิทธิผลของการใช้รูปแบบการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมความสามารถในการอ่านตีความของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตโดยใช้ RUCES MODEL 2.1 เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านตีความของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้โดยใช้ RUCES MODEL ก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบการเรียนรู้ 2.2 ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ที่มีต่อรูปแบบการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมความสามารถในการอ่านตีความของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตโดยใช้ RUCES MODEL การวิจัยนี้ใช้รูปแบบการวิจัยและพัฒนา แบบแผนการวิจัยเชิงทดลองขั้นพื้นฐาน เป็นการศึกษากลุ่มทดลองแบบกลุ่มเดียวที่วัดด้วยแบบทดสอบก่อนและหลังการทดลอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ คู่มือการใช้รูปแบบการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านตีความ และแบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1. รูปแบบการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมความสามารถในการอ่านตีความของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตโดยใช้ RUCES MODEL ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบได้แก่ 1) หลักการ แนวคิด ทฤษฎีพื้นฐานที่กำหนดโดยผู้พัฒนารูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ 3) กิจกรรมการเรียนการสอนซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมการเรียนการสอน 5 ขั้น ได้แก่ ขั้นที่ 1 ทบทวนวรรณศิลป์ ขั้นที่ 2 ยลยินเนื้อหา ขั้นที่ 3 นำพาความคิด ขั้นที่ 4 พินิจรื้อคำ ขั้นที่ 5 สรุปนำความเข้าใจ และ 4) การประเมินผล 2. ประสิทธิภาพของรูปแบบ พบว่า 2.1 กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนความสามารถในการอ่านตีความหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2.2 ความพึงพอใจของนักศึกษา พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : รูปแบบการเรียนรู้ ทฤษฎีการรื้อสร้าง วิธีการเรียนรู้แบบสแกฟโฟลด์

¹ นักศึกษาปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน (การสอนภาษาไทย) มหาวิทยาลัยศิลปากร
อีเมล : k_p_p@hotmail.com

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยศิลปากร

The Development of Learning Model for Enhancing the Reading Ability of Undergraduate Students Using RUCES MODEL

Received	14/10/2020
Revised	30/10/2020
Accepted	04/11/2020

Phattaraporn Choihira¹ Busaba Buasomboon²

Kamol Phoyen³

Abstract

The purposes of this research were to: 1) develop a learning model for enhancing the reading ability of undergraduate students using RUCES MODEL, and 2) study the effectiveness of the learning model for enhancing the reading ability of undergraduate students using RUCES MODEL: 2.1 comparing the reading ability of undergraduate students before and after using RUCES MODEL; 2.2 studying satisfaction of the undergraduate students towards the learning model for enhancing the reading ability of undergraduate students using RUCES MODEL. The researcher employed a pre-experimental study, involving a one group pretest-posttest design. The sample consisted of 30 second-year students majoring in Thai Language from Faculty of Education, Dhonburi Rajabhat University in the 2nd semester, academic year 2019. The sample was collected by simple random sampling. The research instruments were: 1) the lesson plans, 2) the learning model for enhancing the reading ability of undergraduate students using RUCES MODEL, 3) handbook of the learning model, 4) the reading ability test, and 5) the satisfaction questionnaire. The data was analyzed by using mean, standard deviation, t-test dependent and content analysis. The findings were as follows: 1. the learning model for enhancing the reading ability of undergraduate students using RUCES MODEL consisted of 4 components; 1) principles, concepts and basic theories of the learning model, 2) objectives of the learning model, 3) learning activities (consisting of 5 steps), and 4) evaluation of the learning model; 2. the study on effectiveness of the learning model revealed that: 2.1 the average post-test score of the sample in the reading ability test was significantly higher than the pre-test score at .05 level, and 2.2 the findings from the satisfaction questionnaire showed that, in overall, the undergraduate students were highly satisfied with RUCES MODEL.

Keywords: learning model, deconstruction theory, scaffolding instruction

¹ Graduate student (Doctor of Philosophy), Department of Curriculum and Instruction (Teaching Thai Language), Silpakorn University
e-mail: k_p_p_t@hotmail.com

² Assistant Professor Dr., Department of Curriculum and Instruction, Silpakorn University

³ Assistant Professor Dr., Department of Psychology and Guidance, Silpakorn University Assistant Professor Dr., Department of Psychology and Guidance, Silpakorn University

บทนำ

การอ่านตีความ เป็นทักษะการอ่านที่สำคัญอย่างยิ่งในสภาพสังคมปัจจุบันที่มีข้อมูลข่าวสารหลากหลาย ผู้อ่านจะต้องพิจารณาความน่าเชื่อถือของข้อมูลข่าวสาร เข้าใจในเจตนาของผู้ส่งสารก่อนจะนำข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ประโยชน์ หากผู้อ่านมีความสามารถในการอ่านตีความย่อมจะทำให้รับสารที่ผู้เขียนต้องการสื่อความหมายนั้นถูกต้องตรงตามจุดประสงค์ แต่ในขณะเดียวกันหากผู้อ่านไม่มีความสามารถในการอ่านตีความก็ย่อมจะทำให้ไม่เข้าใจในเจตนา หรือจุดประสงค์ของผู้เขียนได้ การอ่านตีความจึงมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตในสภาพสังคมที่มีข้อมูลข่าวสารที่หลากหลาย ผู้อ่านจะต้องมีทักษะในการอ่านตีความเพื่อทำความเข้าใจสาร และทำความเข้าใจในจุดประสงค์ของผู้เขียน ก่อนจะนำข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ประโยชน์ ดังที่ เถลิง พันธุ์เถลิงอมร (2542, น.2) ได้กล่าวว่า การอ่านตีความเป็นการอ่านที่ผู้อ่านจะต้องใช้ประสบการณ์และความเข้าใจที่มีอยู่เพื่อพิจารณาตัดสินว่าผู้เขียนมีจุดประสงค์อย่างไรและมีน้ำเสียงอย่างไร เนื่องจากผู้เขียนมิได้บอกไว้ตรง ๆ เป็นหน้าที่ของผู้อ่านจะต้องตีความเอาเองและสรุปความซึ่งเป็นความคิดใหม่ของผู้่านที่ได้จากข้อความที่อ่าน ซึ่งในปัจจุบันข้อมูลข่าวสารที่ปรากฏในสื่อประเภทต่าง ๆ นั้นผู้เขียนส่วนมากไม่ได้สื่อความหมายตามถ้อยคำ ภาษาหรือข้อความที่ใช้ แต่ผู้เขียนได้ซ่อนความเอาไว้เพื่อให้ผู้อ่านได้คิดวิเคราะห์ ตีความด้วยตัวเอง

ด้วยเหตุนี้สถานศึกษาที่ผลิตครูจึงเล็งเห็นความสำคัญที่จะต้องพัฒนาทักษะการอ่านตีความเพื่อให้เป็นสมรรถนะที่มีอยู่ในตัวผู้เรียน ซึ่งในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี นั้นเป็นหลักสูตรที่มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญทางด้านทักษะทางภาษาไทย มีรายวิชาที่จะส่งเสริมความสามารถในการอ่านตีความให้นักศึกษา ซึ่งก็คือรายวิชาการวรรณกรรมวิจิตร (Literary Critics) แต่จากประสบการณ์การสอนการอ่านตีความในระดับอุดมศึกษาของผู้วิจัยพบว่าการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาดังกล่าวยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ผู้เรียนยังไม่สามารถตีความได้ ขาดทักษะในการอ่าน ขาดความรู้ความเข้าใจในการอ่านตีความจากสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนอ่านตีความดังที่กล่าวข้างต้นได้สอดคล้องกับการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนในด้านเนื้อหาการอ่านตีความระดับปริญญาบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยราชภัฏต่างๆ จำนวน 5 คน (สัมภาษณ์ ตุลาคม 2560) เกี่ยวกับสภาพปัญหาในการเรียนการสอนการอ่านตีความ โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและการสัมภาษณ์ผู้เรียนที่ผ่านการเรียนในด้านการอ่านตีความมาแล้ว ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี จำนวน 15 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (สัมภาษณ์ ตุลาคม 2560) ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่าปัญหาจากการสอนอ่านตีความมี 2 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านผู้สอน คือ ผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้ในการอ่านตีความค่อนข้างน้อย จึงทำให้ขาดทักษะในการอ่านตีความ ส่วนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้สอนก็ไม่มีวิธีการหรือขั้นตอนในการสร้างความรู้อย่างเป็นระบบที่จะช่วย

ให้ผู้เรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการอ่านตีความ รวมไปถึงการเลือกใช้สื่อใกล้ตัวผู้เรียนเกินไปทำให้ผู้เรียนไม่สนใจเรียน (2) ด้านผู้เรียน คือ ผู้เรียนอ่านหนังสือน้อย ขาดความรู้ทางภาษา ส่งผลให้ไม่ทราบความหมายแฝงของคำบางคำที่ปรากฏในเนื้อหา ทำให้ไม่สามารถตีความตามเจตนา หรือจุดประสงค์ของผู้เขียนได้ถูกต้อง อีกทั้งขั้นตอนของกระบวนการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนนั้นไม่เป็นขั้นตอน หรือเป็นระบบ

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้นควรพัฒนารูปแบบการสอนการอ่านตีความเพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้สามารถอ่านตีความได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากมีแนวทางในการอ่านตีความให้ผู้เรียนได้ยึดเป็นหลักในการอ่านตีความก็น่าจะช่วยให้ความยากที่เกิดขึ้นในการอ่านตีความสามารถลดลงไปได้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษาการอ่านตีความ คือ ทฤษฎีการรื้อสร้าง (Deconstruction) ของ Jacques Derrida มาใช้พัฒนารูปแบบการเรียนรู้ ซึ่งทฤษฎีการรื้อสร้าง เป็นทฤษฎีทางภาษาศาสตร์ที่เน้นถึงวิธีการอ่านตัวบท (text) ที่ทำให้ค้นพบความหมายอื่น ๆ ที่ตัวบทกดทับเอาไว้เป็นการหาความหมายของความหมายหรือความหมายอื่น ๆ (polysemy) ซึ่งความหมายอื่น ๆ นั้นหมายถึง ความคลุมเครือของคำหรือวลีที่มีความหมายมากกว่าสองอย่างขึ้นไปเมื่อใช้ในบริบทที่ต่างกัน วิธีการรื้อถอนจะเป็นการหารายละเอียดว่าตัวบทได้บดบังเงื่อนไขอะไรบางอย่างที่เป็นพื้นฐานของตัวมันเองเอาไว้ เงื่อนไขเหล่านี้แย้งกับตรรกะที่ตัวบทนั้นเสนอออกมา การวิเคราะห์หาจุดที่ระบบกดทับไว้ให้พบแล้วดึงออกมาให้เห็น จะเป็นการรื้อสร้างของตัวบทนั้น ๆ เผยให้เห็นความย้อนแย้งในโครงสร้างเดิม วิธีการวิเคราะห์แบบรื้อสร้างคือ การรื้อให้เห็นความหมายที่ถูกกดไว้ (สุภาคค์ จันทวานิช, 2555, น. 234 - 235) ดังนั้นทฤษฎีการรื้อสร้าง เป็นทฤษฎีทางภาษาศาสตร์ที่เน้นวิธีการอ่านตัวบทอย่างละเอียดและแสดงให้เห็นความย้อนแย้งหรือความไม่สอดคล้องต้องกันของความคิดที่ประกอบสร้างขึ้นเป็นตัวบทนั้นๆ และเผยให้เห็นความย้อนแย้งในโครงสร้างเดิม หลักการสำคัญของการรื้อสร้าง คือ การวิเคราะห์การทำงานของโครงสร้างลึกของความคิดและวัฒนธรรมตามทฤษฎีโครงสร้างนิยม มุ่งให้ผู้อ่านได้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของความหมายที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ด้วยเหตุนี้ทฤษฎีการรื้อสร้างจึงเป็นอีกทฤษฎีหนึ่งที่สามารถนำมาใช้กับกระบวนการอ่านตีความที่จะช่วยให้ผู้อ่านได้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงของความหมาย สามารถตีความได้หลากหลายโดยจะเป็นการตีความตัวบทมากกว่าการแสวงหาความจริงจากตัวบท ทั้งนี้ผู้วิจัยจึงเลือกที่จะนำทฤษฎีการรื้อสร้างมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนากระบวนการอ่านตีความเพื่อสร้างขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสามารถในการอ่านตีความ หากแต่ทฤษฎีการรื้อสร้าง เพียงทฤษฎีเดียวนั้นยังไม่สามารถนำไปพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ได้อย่างสมบูรณ์ เนื่องจากทฤษฎีการรื้อสร้างเป็นเพียงวิธีการอ่านที่นำมาใช้ในกระบวนการอ่านตีความเท่านั้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงจะใช้วิธีการเรียนรู้แบบสเกฟโฟลด์ (Scaffolded instruction) เป็นวิธีการเรียนรู้เข้ามาร่วมกับทฤษฎีการรื้อสร้าง ในการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้อีกแนวคิดหนึ่งด้วย

วิธีการเรียนรู้แบบสเกฟโฟลด์ (Scaffolded instruction) เป็นแนวคิด ทฤษฎีวัฒนธรรมทางสังคมของ Vygotsky (Vygotsky's Sociocultural Theory) ซึ่งเชื่อว่าพัฒนาการและการเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสังคม ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยให้ความสำคัญกับบทบาทของสังคมต่อการพัฒนาทางสติปัญญาของผู้เรียน ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และมุมมองทางวัฒนธรรม (สุรางค์ โค้วตระกูล, 2556, น.44) ผู้เรียนจะทำได้หากได้รับความช่วยเหลือจากครู หรือผู้ที่มีความสามารถมากกว่า เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นการให้ความช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดตามสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างการเรียนการสอน ผู้สอนคอยให้การช่วยเหลือ หรือผู้เรียนซึ่งมีความสามารถที่มากกว่าให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ผู้สอนจะสาธิตให้ผู้เรียนได้เห็น และจัดลำดับขั้นตอนของงานที่ผู้เรียนจะต้องทำตามระดับความสามารถของผู้เรียน มีการจัดกิจกรรมที่มีลักษณะการเรียนรู้แบบร่วมมือที่จะทำให้ผู้เรียนช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้ มีเป้าหมายในการช่วยให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด องค์ประกอบของงานเหล่านั้นจะอยู่ในขอบเขตที่ผู้เรียนสามารถทำได้ เมื่อผู้เรียนเริ่มจะปฏิบัติงานนั้นได้สำเร็จ การช่วยเหลือจะค่อย ๆ ลดลงจนกระทั่งผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานนั้นได้ด้วยตนเอง การช่วยเหลือจึงจะสิ้นสุด (Rosenshine and Guenther, 1992, p. 35-41) การที่จะใช้กระบวนการสอนที่มีวิธีการสเกฟโฟลด์เข้าไปด้วยนั้น จะต้องมียุทธศาสตร์ของการร่วมกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนด้วยความเข้าใจกัน สร้างความอบอุ่นอย่างเป็นมิตร รวมไปถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับสภาพการเรียนรู้ ที่สำคัญคือกระตุ้นให้ผู้เรียนพยายามแก้ปัญหาจนสำเร็จได้ด้วยตนเองจนนำไปสู่การทำงานได้ด้วยตนเอง

ดังนั้นกระบวนการสอนที่ใช้วิธีการสเกฟโฟลด์จะเป็นกระบวนการสอนที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในการเรียนเท่ากันโดยใช้หลักการช่วยเหลือให้ผู้เรียนทำงานอย่างอิสระโดยได้รับความช่วยเหลือจากสมาชิกร่วมชั้นเรียนรวมทั้งจากครูในบรรยากาศที่ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ในทักษะการอ่านตีความได้ โดยเฉพาะเมื่อร่วมกับทฤษฎีการรื้อสร้าง เมื่อผนวกเข้าด้วยกันจะเป็นกลวิธีการเรียนอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความเข้าใจในการอ่านตีความ เป็นเครื่องช่วยสนับสนุนให้การอ่านตีความของผู้เรียนพัฒนาจนบรรลุเป้าหมายโดยครูเป็นผู้จัดเตรียม นำมาใช้ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง เมื่อบรรลุวัตถุประสงค์แล้วจึงจะเปลี่ยนวิธีการไปใช้รูปแบบอื่น

จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยต่าง ๆ พบว่า ยังไม่มีการสร้างรูปแบบการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านตีความโดยใช้แนวคิดของทฤษฎีการรื้อสร้างร่วมกับวิธีการแบบสเกฟโฟลด์มาก่อน ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา และพัฒนารูปแบบการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านตีความของนักศึกษาในระดับปริญญาบัณฑิตโดยใช้แนวคิดของทฤษฎีการรื้อสร้าง และนำแนวคิดวิธีการเรียนรู้แบบสเกฟโฟลด์มาผสานกันเพื่อสร้างรูปแบบการเรียนรู้ที่จะพัฒนากระบวนการอ่านตีความ แก่นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตให้มีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงใช้ ทฤษฎีและวิธีการดังกล่าวนี้มาเป็นหลักสำคัญในการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ครั้งนี้ และเชื่อว่า ทฤษฎีและวิธีการดังกล่าวข้างต้นจะสามารถใช้เป็นหลักการในการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ในการอ่านตีความได้ และนำไปสู่การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านตีความของผู้เรียนในระดับปริญญาบัณฑิตต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. สร้างรูปแบบการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมความสามารถในการอ่านตีความของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตโดยใช้ RUCES MODEL

2. ศึกษาประสิทธิผลของการใช้รูปแบบการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมความสามารถในการอ่านตีความของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตโดยใช้ RUCES MODEL

2.1 เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านตีความของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้โดยใช้ RUCES MODEL ก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบการเรียนรู้

2.2 ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ที่มีต่อรูปแบบการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมความสามารถในการอ่านตีความของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตโดยใช้ RUCES MODEL

สมมติฐานของการวิจัย

ความสามารถในการอ่านตีความของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้โดยใช้ RUCES MODEL หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้ใช้การวิจัยแบบเชิงปริมาณ ด้วยวิธีการออกแบบ Instrument-Development Design (Edmonds & Kennedy, 2013, p. 169) โดยการพัฒนาโปรแกรมประเมินการลงทุนธุรกิจของผู้ประกอบการเกษตรและอาหารแปรรูปตามแนวเขตเศรษฐกิจพิเศษสระแก้วแบบออนไลน์

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ซึ่งลงทะเบียนในรายวิชาการวรรณกรรมวิจิตร จำนวน 2 หมู่เรียน มีนักศึกษาจำนวน 60 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ซึ่งลงทะเบียนในรายวิชาการวรรณกรรมวิจิตร จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยใช้หมู่เรียนเป็นหน่วยสุ่ม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้ได้มีการสร้างและพัฒนาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ ดังนี้

2.1 รูปแบบการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมความสามารถในการอ่านตีความของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตโดยใช้ RUCES MODEL ฉบับร่างมีวิธีการสร้างและพัฒนา ดังนี้

2.1.1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานได้แก่ สภาพปัญหาของการจัดการเรียนการสอนการอ่านตีความ เป้าหมายและผลของการศึกษาหลักสูตรและลักษณะรายวิชาที่จะใช้จัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น

2.1.2 สังเคราะห์และพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ฉบับร่าง ซึ่งประกอบด้วย 1) หลักการของรูปแบบการเรียนรู้ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนรู้ 3) กิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ทบทวนวรรณศิลป์ (Review art created language) ขั้นที่ 2 ยลเนื้อหา (Understanding content) ขั้นที่ 3 นำพาความคิด (Construction idea) ขั้นที่ 4 พินิจรื้อคำ (Examine deconstruction meaning) ขั้นที่ 5 สรุปนำความเข้าใจ (Sumarize comprehension) และ 4) การวัดและประเมินผลของรูปแบบการเรียนรู้

2.1.3 นำรูปแบบการเรียนรู้ฉบับร่างที่พัฒนาขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำรูปแบบการเรียนรู้ฉบับร่างที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อประเมินความสอดคล้องเหมาะสมของรูปแบบการเรียนรู้ จากนั้นจึงปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการเรียนรู้ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2.2 คู่มือการใช้รูปแบบการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมความสามารถในการอ่านตีความของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตโดยใช้ RUCES MODEL มีวิธีการสร้างและพัฒนา ดังนี้

2.2.1 พัฒนาคู่มือการใช้รูปแบบการเรียนรู้โดยการสังเคราะห์องค์ประกอบของคู่มือ

2.2.2 นำคู่มือการใช้รูปแบบการเรียนรู้ที่ชัดเจนเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นจึงนำคู่มือการใช้รูปแบบการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพพบว่า คู่มือการใช้รูปแบบการเรียนรู้มีความสอดคล้องเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.76 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.39

2.3 แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านตีความมีวิธีการสร้างและพัฒนา ดังนี้

2.3.1 ศึกษาแนวคิดและหลักการที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบและเขียนแผนจัดการเรียนรู้ตลอดจนศึกษาหลักสูตร คำอธิบายรายวิชา เพื่อกำหนดเนื้อหาและรายละเอียดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนรู้

2.3.2 จัดทำแผนจัดการเรียนรู้ที่มีขั้นตอนการสอนตามรูปแบบการเรียนรู้

2.3.3 นำแผนจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนำแผนจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพ

2.3.4 นำแผนจัดการเรียนรู้ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของการนำไปใช้รวมทั้งพิจารณาข้อดี ข้อจำกัดเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

ผลการตรวจสอบคุณภาพ พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.74 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.48

2.4 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านตีความมีวิธีการสร้างและพัฒนา ดังนี้

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านตีความ เป็นข้อสอบแบบปรนัย จำนวน 60 ข้อ ซึ่งมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

2.4.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบปรนัย จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัย ต่าง ๆ

2.4.2 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านตีความซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัย ที่ผู้เรียนสามารถบอกถึงจุดประสงค์ที่ผู้เขียนต้องการส่งสาร น้ำเสียงในการนำเสนอ การนำเสนอความคิดสำคัญ ตลอดจนการทำนาย หรือคาดคะเนผลอันอาจเกิดขึ้นตามมาจากการอ่านงานเขียนประเภทร้อยแก้ว และร้อยกรองที่กำหนดให้ได้ ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านตีความ โดยกำหนดข้อคำถามแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนจำนวน 90 ข้อ สำหรับทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน

2.4.3 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านตีความที่ได้สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบ ความถูกต้องเหมาะสม และปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

2.4.4 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านตีความที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพ และนำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item- Objective Congruency: IOC) ได้ค่ามากกว่าหรือเท่ากับ .50 นำไปใช้ได้ พบว่า ข้อสอบปรนัยจำนวน 90 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.0 จำนวน 86 ข้อ ค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.8 จำนวน 3 ข้อ และค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.6 จำนวน 1 ข้อ ซึ่งมีความหมายตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ที่อยู่ในระดับเหมาะสมทุกข้อ สามารถนำไปทดลองใช้ได้จริงจำนวน 90 ข้อ

2.4.5 ทดลองใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านตีความกับนักศึกษา จำนวน 30 คน ที่มีคุณลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ (Try out) พบว่า ข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.2 - 0.8 มีจำนวน 88 ข้อ ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.2 - 1.0 มีจำนวน 70 ข้อ และแบบทดสอบมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89 แสดงว่า ข้อสอบมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง

2.4.6 ปรับปรุงแก้ไขและจัดทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านตีความฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

2.5 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการเรียนรู้มีวิธีการสร้างและพัฒนา ดังนี้

2.5.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถามในรูปแบบเกณฑ์มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

2.5.2 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจแบบร่างที่มีโครงสร้างด้าน เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน ประโยชน์และความพึงพอใจที่ได้รับ

2.5.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพ พบว่า แบบสอบถามความพึงพอใจมีความสอดคล้องเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.87 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.30 จากนั้นนำไปสอบถามนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในขั้นของการนำรูปแบบการเรียนรู้ไปใช้ทดลอง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเป็นผู้เก็บและรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

3.1 ศึกษาจุดมุ่งหมาย ข้อมูลพื้นฐาน และปัญหาของการจัดการเรียนการสอนการอ่านตีความจากการวิเคราะห์เอกสารความรู้และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพร้อมทั้งวิเคราะห์หลักสูตร คำอธิบายรายวิชา วัตถุประสงค์และเนื้อหาวิชา เพื่อนำไปกำหนดจุดประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนการอ่านตีความ

3.2 ศึกษาวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้การอ่านตีความ จากนั้นจึงนำมาสังเคราะห์สาระสำคัญในการพัฒนาแนวคิดเพื่อสร้างรูปแบบการเรียนรู้

3.3 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านสภาพความเป็นจริงและปัญหาของการจัดการเรียนการสอนการอ่านตีความ เพื่อใช้พัฒนารูปแบบการเรียนรู้ โดยวิธีการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาที่เคยผ่านการเรียนในวิชา วรรณกรรมวิจิตร (Literary Critics)

3.4 ออกแบบหลักการและขั้นตอนของรูปแบบการเรียนรู้และสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ รูปแบบการเรียนรู้ คู่มือการใช้รูปแบบการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านตีความ แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการเรียนรู้ และแบบบันทึกสะท้อนผลการเรียนรู้

3.5 นำรูปแบบการเรียนรู้ไปทดลองใช้โดยผู้วิจัยเป็นผู้ปฏิบัติการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยตนเอง รวมระยะเวลา 6 สัปดาห์ๆ ละ 3 ชั่วโมง รวม 18 ชั่วโมง จากนั้นจึงศึกษาความสามารถในการอ่านตีความของนักศึกษาที่เกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบการเรียนรู้ พร้อมทั้งศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตที่มีต่อรูปแบบการเรียนรู้

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลความสามารถในการอ่านตีความของนักศึกษาที่เกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบการเรียนรู้ก่อนการทดลอง (Pretest) และหลังการทดลอง (Posttest) ด้วยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยวิธีการทดสอบค่าทีแบบไม่อิสระ (t-test for dependent)

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลผลการสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านตีความของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. รูปแบบการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมความสามารถในการอ่านตีความของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตโดยใช้ RUCES MODEL ประกอบด้วย 1) หลักการของรูปแบบการเรียนรู้ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนรู้ 3) กิจกรรมการเรียนการสอนซึ่งประกอบขึ้นตอนการเรียนรู้ 5 ขั้น ได้แก่ ขั้นที่ 1 ทบทวนวรรณศิลป์ (Review art created language) ขั้นที่ 2 ยลยินเนื้อหา (Understanding content) ขั้นที่ 3 นำพาความคิด (Construction idea) ขั้นที่ 4 พินิจรื้อคำ (Examine deconstruction meaning) ขั้นที่ 5 สรุปนำความเข้าใจ (Sumarize comprehension) และ 4) การวัดและประเมินผลของรูปแบบการเรียนรู้ ผลการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน พบว่า รูปแบบการเรียนรู้ มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด และผลการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการประกอบรูปแบบการเรียนรู้ จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน พบว่า คู่มือการใช้รูปแบบการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตที่มีต่อรูปแบบการเรียนรู้ และ แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านตีความ มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลการตรวจสอบประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมความสามารถในการอ่านตีความของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตโดยใช้ RUCES MODEL ก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบการเรียนรู้ พบว่า คะแนนความสามารถในการอ่านตีความของนักศึกษาหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

3. ผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตที่มีต่อรูปแบบการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมความสามารถในการอ่านตีความของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตโดยใช้ RUCES MODEL ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจในการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผลปรากฏว่านักศึกษามีความพึงพอใจด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีระดับคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ตามด้วยความพึงพอใจด้านเนื้อหาสาระและความพึงพอใจด้านสื่อการเรียนรู้ มีระดับคะแนนเฉลี่ยรองลงมาตามลำดับ

รูปแบบการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมความสามารถในการอ่านตีความของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตโดยใช้ RUCES MODEL ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น นับว่าเป็นนวัตกรรมใหม่ในการเรียนการสอนภาษาไทย เนื่องจากยังไม่เคยมีงานวิจัยที่เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่ใช้พัฒนาความสามารถการอ่านตีความสำหรับผู้เรียนทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้สามารถอภิปรายได้ 3 ประเด็น ดังนี้

1. การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้

รูปแบบการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมความสามารถในการอ่านตีความของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต โดยใช้ RUCES MODEL เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่ได้รับการพัฒนาอย่างมีระบบและเป็นลำดับขั้นตอน โดยผู้วิจัยได้พัฒนามาจากแนวคิดและกระบวนการสำคัญ ได้แก่ ทฤษฎีการรื้อสร้าง (Deconstruction) ของ Jacques Derrida และวิธีการแบบสเกฟโฟลด์ (Scaffolded Instruction) ของ Vygotsky

2. ผลการใช้รูปแบบการเรียนรู้

รูปแบบการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมความสามารถในการอ่านตีความของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต โดยใช้ RUCES MODEL ก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบการเรียนรู้ พบว่าคะแนนความสามารถในการอ่านตีความของนักศึกษาหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากผลการวิจัยดังกล่าวสามารถอธิบายได้ว่า

2.1 รูปแบบการเรียนรู้ได้มีการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญโดยมีผลการตรวจสอบรูปแบบการเรียนรู้ที่ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พิจารณาตรวจสอบเพื่อประเมินความถูกต้อง และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของรูปแบบการเรียนรู้ พบว่า รูปแบบการเรียนรู้มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด จากการที่รูปแบบการเรียนรู้นี้ได้พัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบ (System Approach) และมีการจัดองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนรู้ที่มีความสอดคล้องสัมพันธ์กันอย่างชัดเจนตามแนวคิดทฤษฎีที่ผู้วิจัยได้สังเคราะห์และนำมาใช้เป็นแนวคิดและกลวิธีในการสร้างรูปแบบการเรียนรู้ครั้งนี้ จึงสรุปได้ว่ารูปแบบการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสามารถช่วยให้นักศึกษาสามารถอ่านตีความได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 รูปแบบการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมความสามารถในการอ่านตีความของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตโดยใช้ RUCES MODEL ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้นมีกระบวนการพัฒนาที่เป็นระบบมีขั้นตอนที่ชัดเจนเนื่องจากผู้วิจัยได้นำกระบวนการของวิธีการเชิงระบบ (System Approach) มาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนรู้ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการของรูปแบบการเรียนรู้ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนรู้ 3) กิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วยขั้นการเรียนรู้ 5 ขั้น ได้แก่ ขั้นที่ 1 ทบทวนวรรณศิลป์ ขั้นที่ 2 ยลเนื้อหา ขั้นที่ 3 นำพาความคิด ขั้นที่ 4 พินิจรื้อคำ ขั้นที่ 5 สรุปทำความเข้าใจ และ 4) การวัดและประเมินผลของรูปแบบการเรียนรู้ และนอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้กำหนดเงื่อนไขของการนำรูปแบบการเรียนรู้ไปใช้ ได้แก่ ระบบสังคม ระบบสนับสนุน และหลักการตอบสนอง โดยจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ประกอบต่างๆ ของรูปแบบการเรียนรู้ พบว่า หลักการของรูปแบบการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมความสามารถในการอ่านตีความของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตโดยใช้ RUCES MODEL สามารถนำไปสู่การเชื่อมโยงวัตถุประสงค์ กระบวนการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลของรูปแบบการเรียนรู้ได้อย่างเป็นระบบ ผลการวิจัยดังกล่าวนี้สอดคล้อง

กับแนวคิดของ Joyce, Weil and Calhoun (2009, p. 68) ที่กล่าวถึงหลักการออกแบบการเรียนการสอนเชิงระบบซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์กันตลอดทั้งระบบคือ หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการเรียนการสอน สารความรู้ และสิ่งที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ระบบสังคม หลักการตอบสนอง ระบบสนับสนุน และเงื่อนไขการนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้ตามหลักการ จากหลักการดังกล่าวส่งผลให้ผู้วิจัยสามารถสกัดเป็นขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นทบทวนวรรณศิลป์ (Review art created language) เป็นขั้นของการศึกษา ทบทวน ศิลปะการใช้ภาษาในงานเขียนที่จำเป็นสำหรับการอ่านงานเขียนร้อยแก้ว ร้อยกรอง ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการอ่าน ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่าหลักการพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนของ Tyler (1949, p. 11) ที่ได้กล่าวถึงการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แต่ละประสบการณ์ได้ส่งเสริมซึ่งกันและกันนำไปสู่การสะสมผลการเรียนรู้ในระยะยาว ประกอบด้วยเกณฑ์สำคัญ 3 เกณฑ์ได้แก่ (1) ความต่อเนื่อง คือสัมพันธ์ของเนื้อหาในเชิงลึกและเชิงกว้าง (2) การลำดับก่อนหลัง คือความสัมพันธ์ของเนื้อหาที่แสดงลำดับความง่ายยากในการเรียนรู้ ควรเริ่มเรียนรู้จากเนื้อหาที่มีความง่ายไปสู่เนื้อหาที่มีความยาก และ (3) การบูรณาการ

2. ขั้นยลอินเนื้อหา (Understanding content) เป็นขั้นของการอ่านงานเขียนทั้งประเภทร้อยแก้ว และร้อยกรองเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาของสารที่ผู้แต่งต้องการสื่อ ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่าแนวการสอนวรรณกรรม วรรณคดีที่ สุนีย์ สินธุเดชะ (2516, น. 36) สุจิตต์ เพียรชอบ และ สายใจ อินทร์ทรัพย์ (2538, น. 230-238) ได้ให้วิธีการจัดกิจกรรมการสอนวรรณกรรม วรรณคดีไว้ว่า ควรสอนให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับตัวบทวรรณกรรมที่อ่าน ซึ่งเป็นการกำหนดให้ผู้เรียนอ่านเนื้อหาเรื่องราววรรณกรรม วรรณคดีเพื่อความเข้าใจในเนื้อเรื่อง ตลอดจนการถามคำถาม คือการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ถามข้อสงสัยที่มีต่อเนื้อหาเรื่องราวที่ปรากฏในเนื้อเรื่อง ควรให้ค้นคว้าศึกษาในด้านการแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องที่อ่าน ซึ่งการใช้คำถามจะช่วยให้นักศึกษาค้นพบคำตอบจากเรื่องราวในวรรณคดีที่มีทั้งพฤติกรรมของตัวละครและเหตุการณ์ต่างๆ อันเชื่อมโยงเกี่ยวข้องกับสภาพความคิดความเชื่อของสังคม

3. ขั้นนำพาความคิด (Construction idea) เป็นขั้นตอนในการอ่านงานเขียนเพื่อบอกความหมายของถ้อยคำ สำนวนที่แสดงแนวคิด หรือค่านิยมของบทอ่าน ในขั้นนี้ให้ผู้เรียนบอกถึงความหมายของถ้อยคำ และน้ำเสียงที่ปรากฏในงานเขียนตามบริบทที่ผู้แต่งได้นำเสนอไว้ว่าเป็นอย่างไร โดยทุกคนร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับสมาชิก เพื่อเป็นการสังเคราะห์ข้อมูลร่วมกันจากนั้นหาข้อสรุปเกี่ยวกับความหมายของถ้อยคำ สำนวนที่ปรากฏตามบริบทที่ผู้แต่งได้นำเสนอในงานเขียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Vygotsky (1978, p. 90) ได้กล่าวว่าปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนที่เน้นการพูดเปรียบเสมือนเครื่องมือของการคิดและกระบวนการพัฒนาทางปัญญาของผู้เรียน ซึ่งถือเป็นปฏิสัมพันธ์ทางสังคมที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกันและได้สนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันกับกลุ่มเพื่อน

4. ขั้นพินิจรื้อคำ (Examine deconstruction meaning) เป็นขั้นตอนการพิจารณาค้นหาถ้อยคำสำนวนที่แสดงแนวคิด หรือค่านิยมของบทอ่านที่มีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงในบริบทที่ผู้แต่งได้นำเสนอไว้เพื่อนำมาวิเคราะห์ค้นหาความเป็นไปได้ของถ้อยคำ สำนวน และสามารถบอกถึงความย้อนแย้งภายในตัวบท ซึ่งจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของตัวบท โดยผู้สอนจะคอยให้การช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาหรือผู้เรียนซึ่งมีความสามารถมากกว่าให้การช่วยเหลือเพื่อให้ผู้เรียนได้เป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับกมล โพธิเย็น (2547, น. 79) ที่กล่าวว่ากระบวนการของการช่วยเหลือ สนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ โดยมีผู้สอนคอยให้การช่วยเหลือ หรือผู้เรียนให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เป้าหมายของการช่วยเหลือคือการให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานที่ผู้เรียนไม่สามารถทำให้สำเร็จได้ด้วยตนเองให้เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยตนเอง วิธีการช่วยเหลือจะค่อย ๆ เปลี่ยนแปลงไปตามระดับความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้เรียน ในขณะที่ผู้เรียนค่อย ๆ เพิ่มความสามารถในการปฏิบัติงานด้วยตนเอง และเมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้ด้วยตนเองอย่างอิสระแล้ว การช่วยเหลือในการทำกิจกรรมนั้นจะยุติลง ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

5. ขั้นสรุปนำความเข้าใจ (Sumarize comprehension) เป็นขั้นตอนการช่วยให้ผู้เรียนบอกถึงวัตถุประสงค์ ตลอดจนสารที่ผู้แต่งต้องการจะสื่อความคิดมายังผู้อ่าน หลังจากที่ผู้เรียนได้ร่วมกันหาข้อสรุปของถ้อยคำ สำนวนที่แสดงแนวคิด หรือค่านิยมของบทอ่านที่มีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงในบริบทที่ผู้แต่งได้นำเสนอไว้เรียบร้อยแล้ว จากนั้นร่วมกันสรุปสาระสำคัญ ความคิดสำคัญ น้ำเสียงของผู้แต่ง ตลอดจนวัตถุประสงค์ที่ปรากฏในงานเขียน ผู้สอนให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน ให้สมาชิกในห้องฟังเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น วิพากษ์ และหาข้อสรุปร่วมกันอีกครั้ง โดยมีผู้สอนร่วมสรุปประมวลผลของการนำเสนอผลงานของผู้เรียนแต่ละกลุ่มด้วย ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่า Rosenshine and Guenther (1992, p. 35-41) ได้อธิบายกระบวนการสอนที่ใช้วิธีการสแกนโฟลด์ในการเสริมศักยภาพแก่ผู้เรียนว่าให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติอย่างอิสระในสถานการณ์ใหม่ที่จัดให้ โดยครูรวมขั้นตอนต่าง ๆ ไว้ด้วยกัน เพื่อให้ผู้เรียนประยุกต์การเรียนรู้สู่สถานการณ์ใหม่ ฝึกในสถานการณ์ที่มีลักษณะต่างไปจากเดิม เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกสานความรู้ที่ได้ไปสู่สถานการณ์ใหม่

2.3 บรรยากาศในการเรียนรู้จากการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนรู้นี้พบว่าการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนรู้นี้ ทำให้บรรยากาศในห้องเรียนสนุกสนาน นักศึกษามีความสนใจใฝ่รู้ ซึ่งเกิดจากการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอย่างอิสระ ร่วมพูดคุยและรับฟังสมาชิกในกลุ่มจึงเท่าเทียมเป็นการเปิดใจรับฟังแลกเปลี่ยนมุมมองใหม่ๆ แล้วร่วมกันพินิจพิเคราะห์จนสามารถนำไปสู่องค์ความรู้ในการตีความได้ อีกทั้งบรรยากาศในการเรียนรู้มีความเป็นกันเองระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนและผู้เรียนกับผู้สอน โดยผู้สอนเป็นผู้กระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นกับสมาชิกภายในกลุ่มอย่างทั่วถึง และคอยให้การช่วยเหลือ แนะนำ เป็นที่ปรึกษา บรรยากาศในการเรียนรู้เหล่านี้ก่อให้เกิดผลดีต่อการเรียนการสอนโดยช่วยให้นักศึกษามีทิศทางและมุมมองในการอ่านตีความในงานเขียนอื่น ๆ ให้เกิดประสิทธิภาพ

มากยิ่งขึ้น กล้าที่จะแสดงความคิดเห็นที่มีความเชื่อมโยงกับประเด็นต่างๆ ในกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งกระบวนการในการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดีดังกล่าวนั้นเป็นผลมาจากหลักการพื้นฐานที่สำคัญของ กระบวนการสแกฟโฟลด์ ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่า Slavin (1990 อ้างถึงใน ชินพัฒน์ ชื่นแถม, 2542) ได้กล่าวถึงการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการแบบสแกฟโฟลด์ว่า การเรียนแบบร่วมงาน (Collaborative learning) เป็นการจัดกิจกรรมที่มีลักษณะการเรียนรู้จากการทำงาน และ การเรียนการสอนเป็นกลุ่ม อาจใช้การเรียนแบบร่วมมือ ที่จะทำให้ผู้เรียนช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จนสามารถพัฒนาวิธีการแก้ปัญหา ด้วยตนเองได้ การช่วยเหลือ แนะนำ ที่ตรงกับปัญหาที่กำลังเกิดขึ้น ซึ่งจะกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ใช้การพูดกับตนเอง (Private speech) หรือการคิดเป็นถ้อยคำเกี่ยวกับปัญหาที่เป็นอยู่ เป็นแนวทางในการค้นพบแนวการทำงาน และแก้ปัญหาด้วยตนเองได้

3. ความพึงพอใจในการใช้รูปแบบการเรียนรู้

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยนักศึกษามีความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนรู้ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับคะแนนเฉลี่ย สูงที่สุด ทั้งนี้นักศึกษาระบุว่ากิจกรรมการเรียนรู้มีการจัดตามลำดับขั้นตอน มีการฝึกให้ผู้เรียนคิด วิเคราะห์ และมีการเชื่อมโยงความคิดเพื่อแลกเปลี่ยนมุมมอง ความคิด ซึ่งถือเป็นการสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ที่ดี จึงทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าการที่จะอ่านตีความตัวบทอื่น ๆ จะไม่ใช่เรื่องที่ยากอีกต่อไป สามารถนำประสบการณ์ จากกระบวนการเรียนรู้ในครั้งนี้ ไปปรับใช้ในการอ่านตีความกับตัวบทอื่นๆได้ นอกจากนี้ พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนรู้ในด้านเนื้อหาสาระอยู่ในระดับรองลงมา ทั้งนี้นักศึกษาระบุเพิ่มเติมว่า กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้ นักศึกษาสามารถอ่านตีความได้ง่ายขึ้นเนื่องจากมีขั้นตอนที่ชัดเจน มีความเชื่อมโยง สัมพันธ์กันอย่างเป็นรูปธรรม ทำให้การเรียนรู้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย อีกทั้งตัวบทที่นำมาอ่านเป็นเรื่อง ใกล้ตัว มีความเหมาะสม แบบฝึกหัดมีความหลากหลาย น่าสนใจ ส่วนในด้านสื่อการเรียนรู้ พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนรู้ในระดับถัดมา ทั้งนี้ นักศึกษาได้ระบุเพิ่มเติมว่า สื่อการเรียนรู้ สามารถช่วยให้การอ่านตีความง่ายขึ้น เนื่องจากตัวบทมีความน่าสนใจ อีกทั้งข้อคำถามในใบงานก็เป็นตัวช่วย ในการฝึกตีความ จึงทำให้สามารถอ่านตีความได้ง่ายขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยสามารถพัฒนาสื่อการเรียนรู้ ที่ตรงกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ รวมถึงสื่อการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมความสามารถในการอ่านตีความของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตโดยใช้ RUCES MODEL ควรมุ่งขยายผลไปสู่การสร้างเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

2. การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้เพื่อสร้างเสริมความสามารถในการอ่านตีความของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตโดยใช้ RUCES MODEL ควรมุ่งขยายผลไปสู่การสร้างเสริมความสามารถในการวิจารณ์วรรณกรรม

บรรณานุกรม

- กมล โพธิเย็น. (2547). รูปแบบการพัฒนาความคิดอย่างเป็นระบบเพื่อสร้างเสริมความสามารถด้านทักษะการเขียนภาษาไทยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยใช้แนวคิดทฤษฎีไตรอาร์ชิกและวิธีการแบบสแกโฟลด์. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กาญจนา คุณารักษ์. (2552). การออกแบบการเรียนการสอน. (พิมพ์ครั้งที่ 3). นครปฐม : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- โกชัย สาริกบุตร. (2520). การอ่านภาคปฏิบัติ. เชียงใหม่ : โรงพิมพ์กลางเวียง.
- _____. (2521). การอ่านขั้นใช้วิจารณ์. เชียงใหม่ : โรงพิมพ์แสงรุ่งการพิมพ์.
- คณะครุศาสตร์. (2559). หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559). กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- ชลธิรา สัตยาวัฒนา. (2556). เขียนให้คิด ผ่านชีวิตและวาทกรรมของ Jacques Derrida. ศิลปะศาสตร์ สำนัก กรุงเทพมหานคร : สำนักวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.
- ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร. (2554). แนะนำสกุลความคิดหลังโครงสร้างนิยม. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สมมติ.
- ดวงมน จิตรจำนงค์. (2536). สุนทรียภาพในภาษาไทย. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร : ศยาม.
- เถกิง พันธุ์เถกิงอมร. (2542). การอ่านตีความ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). สงขลา : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏสงขลา.
- ทศนา แคมมณี. (2551). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธัญญา สังขพันธานนท์. (2559). แว่นวรรณคดี ทฤษฎีร่วมสมัย. ปทุมธานี : สำนักพิมพ์นาคร.
- นพพร ประชากุล. (2552). ยอกอักษร ย้อนความคิด เล่ม 2. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์อ่านและวิภาษา.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2555). วิธีวิจัยทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 6). นครปฐม : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สมพร มั่นตะสูตร แพ่งพิพัฒน์. (2534). การอ่านทั่วไป. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.
- สุจิต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรหม. (2538). วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สุนีย์ สินธุเดชะ. (2516). **คู่มือการสอนแบบเรียนวรรณคดีไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3**. กรุงเทพมหานคร : โปธิ์สามต้น.
- สุภางค์ จันทวานิช. (2555). **ทฤษฎีสังคมวิทยา**. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรเดช โชติอุดมพันธ์. (2559). **ทฤษฎีวรรณคดีวิจารณ์ตะวันตกในคริสต์ศตวรรษที่ 20**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรางค์ โค้วตระกูล. (2556). **จิตวิทยาการศึกษา**. (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Almond, Ian. (2004). **Sufism and Deconstruction: A Comparative Study of Derrida and IbnArabi**. London: Routledge.
- Bennington, Geoff and Jacques Derrida. (1991). **Jacques Derrida**. Paris: Seuil
- Bloom, Benjamin A. (1956). **Taxonomy of Education Objective Handbook I : Cognitive Domain**. New York : David Mc Kay Company.
- Bruner Lerome S. (1969). **The Process of Education**. Massachusetta Haward University Process Cambridge.
- Creswell, John W., and Plano, Clark, V.L. (2007). **Designing and Conducting Mixed Methods Research**. United States of America: Sage Publications, Inc.
- Derrida, Jacques. (1997). **Deconstruction in a Nutshell: A Conversation with Jacques Derrida**. John D. Caputo.(Ed.) New York: Fordham University Press.
- Joyce, B., Weil, M., and others. (2009). **Models of Teaching**. (8th ed). New York: Allyn & Bacon.
- Kemp, J.E. (1985). **The Instructional Design Process**. New York: Harper & Row.
- Rosenshine and Guenther. (1992). **The use of scaffolds for teaching higher-level cognitive strategies**. Educational Leadership.
- Slavin, R. E. & Kagan, R. (1990). **Cooperative Learning : Theory, Research and Practice**. California . The University of California.
- Tyler, R. W. (1949). **Basic principles of curriculum and instruction**. Chicago: The University of Chicago.
- Vygotsky, L.S. (1978). **Mind in Society: the Development of Higher Psychological Process**. n.p.